

**Poročilo o kvaliteti pitnih voda iz lokalnih-vaških vodovodov,
ki so v upravljanju krajevnih skupnosti
oz. skupin občanov v občini Krško, v drugi polovici leta 2012**

Po pogodbi, ki sta jo sklenila Občina Krško in Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, je Zavod za zdravstveno varstvo opravil drugi del analiz vode vaških vodovodov, ki so v upravljanju krajevnih skupnosti oz. skupin občanov ter obsegajo večje vaške vodovodne sisteme. Povzetek poročila o kvaliteti pitne vode vodovodov, nad katerimi ni rednega nadzora v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. List RS št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09), podajamo v nadaljevanju. Poročilo, ki ga je pripravil Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, je objavljeno na spletnih straneh Občine Krško, priloge s podatki o analizah za posamezen vodovod pa so na razpolago na Oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja Občine Krško.

Skupno je bilo pregledanih 10 vaških vodovodov. Zavod je odvzel 20 vzorcev za osnovno mikrobiološko in 10 vzorcev za osnovno sanitarno - kemično preiskavo.

Kot je razvidno iz tabele 1, je bila večina vzorcev iz vodovodov fekalno onesnaženih in zato zdravstveno neustreznih. Voda je bila v celoti mikrobiološko neoporečna na vodovodih Gorenji Leskovec – Ložice, Mali Kamen – Reštanj in Mali Kamen – Okrog. Pri ostalih so bili vzorci neprimerni, tudi zaradi prisotnosti fekalnih bakterij. Z osnovno sanitarno – kemično preiskavo niso našli neskladnosti, razen pri vodovodu Ravni, kjer je bila voda motna.

Poudariti je potrebno, da so rezultati opravljene preiskave odraz trenutnega stanja, saj je iz primerjave analiz, ki so bile opravljene v preteklih letih, mogoče ugotoviti, da se kakovost vode na teh vodovodih in izvirihih tekom leta bistveno spreminja. Odvisna je predvsem od vremenskih razmer in letnega časa ob odvzemu vzorca.

Kljub temu, da je trenutna ocena, da je bila voda zdravstveno ustrezna na treh vodovodih, Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto ocenjuje, da je voda zdravstveno neustrezna na vseh pregledanih vodovodih in da zaradi močne onesnaženosti predstavlja neposredno nevarnost zdravju uporabnikov.

Vodo iz vseh vodovodov je pred uporabo potrebno obvezno prekuhati. Za prekuhavanje pitne vode se priporoča naslednji način:

- ko voda zavre, običajno zadostuje, da burno vre še eno minuto, priporoča pa se, da zaradi večje varnosti voda vre vsaj tri minute, kar zagotavlja tako široko varnost, da takšno vodo lahko uživajo tudi osebe z oslabiljenim imunskim sistemom;
- zaradi možnosti naknadnega onesnaženja prekuhane vode se priporoča, da voda ostane v isti posodi, v kateri smo jo prekuhali;
- vodo hranimo v hladilniku v čisti in pokriti posodi;
- tako pripravljeno vodo za pitje lahko uporabljamo do 24 ur, izjemoma do 48 ur;
- če je voda motna, je potrebno pred prekuhavanjem odstraniti večino delcev z usedanjem in nato filtriranjem skozi več plasti čiste, najboljše prelikane tkanine ali skozi čist papirnat filter (npr. pivnik, filter za kavo);
- ker je lahko prekuhana voda manj prijetnega okusa, se za pitje priporoča pripravo čaja oz. drugih napitkov, lahko pa se zaužije tudi v obliki juhe ali kakšne druge jedi.

Dolgoročno se priporoča, da se uporabniki priklopijo na večje vodovodne sisteme, katere upravlja strokovno usposobljen upravljavec in na sisteme, katerih viri se varujejo z vodovarstvenimi pasovi. Priporoča se tudi sanacija obstoječih sistemov z uvedbo filtracije in kloriranja vode.

Tabela 1: Zbirni pregled rezultatov preiskav pitne vode iz vodovodov, ki so v upravljanju krajevnih skupnosti ali vodovodnih odborov v občini **Krško** – jesen **2012**

Zap. št.	Vodovod	Štev. porab	zdravst. ocena	Mikrobiološka preiskava				Kemična analiza	
				A	B	C	D	ocena	vzrok NU
1.	G. Leskovec – Ložice - omrežje II. - omr. Stranje, javna zalivka na pokopališču	150	U	0	0	18	8	U	
2.	G. Leskovec – Ložice - omrežje I.- omr. G.Leskovec 23		U	0	0	10	20	/	
3.	Jevša – Šedem – omrežje Šedem 21	95	NU	3	75	19	284	U	
4.	Jevša – Šedem – VH Šedem - Peršica		NU	3	45	157	8	/	
5.	Kališovec - Brezje – D. Leskovec –omr. Kališovec 5	250	NU	11	190	>300	46	/	
6.	Kališovec – Brezje – D. Leskovec - omr. Brezje 19		NU	11	160	95	>300	U	
7.	Mali Kamen - Reštanj - omr. Mali Kamen 21	300	U	0	0	<1	3	U	
8.	Mali Kamen – Reštanj – VH Reštanj		U	0	0	1	4	/	
9.	Mali Kamen-Okrog - omr. I. Mali Kamen 39	120	U	0	0	232	142	U	
10.	Mali Kamen-Okrog - omr. II. Mali Kamen 44		U	0	0	82	55	/	
11.	Ravni – omr. Ravni 10	86	NU	2000	>2400	>300	>300	/	
12.	Ravni - omr. Ravni 7		NU	2000	>2400	>300	>300	NU	motnost
13.	Rožno - Hruševje, omr. Rožno 14a	150	NU	1	11	3	25	U	
14.	Rožno – Hruševje, dotok v VH Rožno-Hruševje		U	0	0	4	3	/	
15.	Slom – Ilovec –omr. I. Stolovnik 69	298	NU	0	3	34	<1	U	
16.	Slom – Ilovec – omr. II. Stolovnik 31a		NU	0	15	62	3	/	
17.	V. Kamen – zajetje Veliki Kamen št. 2	250	NU	5	68	134	9	/	
18.	V. Kamen – omrežje Veliki Kamen 10		U	0	0	>300	>300	U	
19.	Veternik - omr. I. Mrčna sela 19	100	NU	8	260	>300	131	/	
20.	Veternik - omr. II. Mrčna sela 16		NU	6	490	>300	87	U	

Legenda: **A** =Eserichia coli – CFU/100ml, **B** =koliformne bakterije – CFU/100ml, **C** = Skupno število aerobnih bakterij 22°C 72^h v 1ml, **D** = Skupno število aerobnih mezofilnih bakterij 36°C 72^h v 1ml, **U**=ustrezen, **NU**=neustrezen, omr. = omrežje.